

9 april 2020 – Witte Donderdag

'IK BID VOOR HEN'

Bijbellezing: Johannes 17

Is er wel eens voor je gebeden? Misschien wel thuis. Of misschien is er wel in de kerk voorbede voor je gedaan, vanwege ziekte, of juist vanwege iets heel anders: belijdenis doen, of huwelijk. Begin dit jaar hebben wij als catechisatieteam een overleg gehad en dat afgesloten met het noemen van de namen van onze catechisanten in het gebed. Want voorbeden, dat zijn kostbare momenten. Eigenlijk zouden wij misschien nog wel veel vrijer moeten worden in het voor elkaar bidden. Maar het moet ook nooit gewoon worden, want daarvoor is het te bijzonder: iemand noemt jouw naam voor God. De ander draagt jou op aan de hemelse Vader. Je wordt als het ware in Zijn nabijheid gebracht, in Gods nabijheid gebeden.

Vanavond horen wij ook dat iemand voorbede voor ons doet. Jezus. Op een heel bijzonder moment. Een moment van afscheid. En wat is het mooi als er dan voor je gebeden wordt. Zoals in mijn vorige gemeente een vrouw aan het bed van haar man bad en hem opdroeg aan God, toen hij stierf. Of zoals een vader of moeder even met hun zoon of dochter aan tafel gaat bidden, voordat ze naar het vliegveld gaan om hem of haar uit te zwaaien. Jezus neemt ook afscheid. Of de discipelen zich daar op dat moment van echt bewust waren, vraag ik mij af. Men had nog dapper geroepen Jezus nooit in de steek te laten. Maar Jezus wist beter.

Zojuist hadden zij de maaltijd met elkaar gehouden. Had Jezus hun voeten gewassen. En nu gaan ze de nacht in. Het nachtelijk donker tegemoet. De nacht van de wereld zal aanbreken. En voordat zij nu naar buiten lopen, het nachtelijk duister tegemoet, gaat Jezus voor in gebed. Hij doet voorbede. Want Hij zal hen moeten loslaten in deze nacht. Zij zullen *Hem* loslaten. En daarom bidt Hij of zij in hun loslaten zullen worden vastgehouden. Vastgehouden door Zijn hemelse Vader.

Jezus' gebed is niet zomaar een bidden 'wilt U hen bewaren onderweg en hen veilig thuisbrengen vannacht?' – hoe kostbaar zo'n eenvoudig gebed al kan zijn. Jezus' gebed is veel meer dan dat en omvat eigenlijk alles: de rijkdom van het Evangelie, Wie Jezus Zelf ten diepste is, de eenheid van God de Vader en de Zoon, de hele wereldtijd en ook de eeuwigheid die deze wereldtijd omvat, de roeping van de kerk... dat alles komt in dit ene gebed samen. Laten wij er even naar kijken:

Jezus begint zo: 'Vader het uur (= het beslissende tijdstip) is gekomen, verheerlijk Uw Zoon'. Dat is opmerkelijk als je bedenkt dat Jezus in deze nacht de diepste vernedering zal ondergaan die je maar kan bedenken. Verraden worden door iemand uit je eigen kring. Voor een rechtbank staan terwijl een nepproces wordt afgehandeld om je ter dood te veroordelen. Als een grap worden gezien door Romeinse soldaten die je verkleden en je een doornenkroon opzetten, nadat je gruwelijk gegeseld bent. En dan de weg naar het kruis... 'Vader, *verheerlijk Uw Zoon!*'

Je zou kunnen denken dat Jezus waarschijnlijk op dat moment over Zijn lijden en sterven heen keek en al de hemelse heerlijkheid voor Zich zag. Zoals mensen over een operatie heen proberen te kijken en alleen het uiteindelijke herstel voor zich zien. Maar ik denk dat er meer aan de hand is... en dat brengt ons precies bij waar het met Pasen om gaat: *op deze weg van vreselijke vernedering, op juist deze weg, verschijnt Gods heerlijkheid.*

'Verheerlijk Uw Zoon, opdat Uw Zoon U verheerlijkt!' Hier op deze kruisweg wordt de heerlijkheid van God zichtbaar: de liefde van de Vader, waar de Zoon al heel Zijn rondwandeling op aarde van heeft getuigt en waarvan Hij straks aan het kruis een ultiem getuigenis van zal geven. Jezus kijkt niet alleen uit naar de toekomstige heerlijkheid bij de Vader, waar de liefde volmaakt genoten zal worden..., nee, Hij ziet echt wel de dood voor ogen, maar... *juist hier zal straks de volmaakte liefde zichtbaar worden aan het kruis. In dit bespottelijke spektakel verschijnt Gods heerlijkheid ten volle: liefde ongekend, genade onvoorstelbaar, de heerlijkheid van God-Drie-enig. De duistere Godverlatenheid... en de schitterende hemelse heerlijkheid van God zijn de twee allergrootste uitersten... en toch komen zij hier samen, nu Jezus de Vader zal verheerlijken en de Vader Hem zal verheerlijken. Jezus zal worden verhoogd! Aan een kruis worden verhoogd. Hij zal als Koning worden gekroond. Met een hoofd vol bloed en wonden. Hoe uiterst vernederend. Maar hoe bijzonder heerlijk. De poorten van het paradijs gaan open in deze hel van Golgotha.*

Als Jezus om deze verheerlijking heeft gebeden, bidt Jezus vervolgens voor Zijn discipelen. Hij bidt of zij deze heerlijkheid van God, waar ook zij in mogen delen, zullen mogen vasthouden. Of zij erdoor vastgehouden zullen worden. Of de Vader hen zal gedenken nu zij nog niet zoals Jezus Zelf de eeuwigheid heerlijkheid zullen binnengegaan maar straks op aarde verder zullen moeten. Jezus bidt voor hen. Hij zegt drie keer met nadruk dat Hij voor hen bidt Vers 9: *Ik bid voor hen.* Vers 15: *Ik bid niet dat U hen uit de wereld wegneemt, maar dat U hen bewaart voor de boze.* Vers 20: *Ik bid niet alleen voor dezen (die hier bij Jezus aan tafel zitten), maar ook voor hen die in Mij zullen geloven.*

Ook voor hen die in Mij zullen geloven... *Ook wij waren op dat moment dus in Jezus' gedachten.* Wij vieren vanavond dan wel geen Avondmaal helaas, maar toch zag Jezus je op dat moment voor de Goede Vrijdag bij Hem aan tafel zitten tussen die discipelen in... en bad Hij ook voor jou.

En wat vroeg Jezus dan voor ons aan Zijn Vader? Het zijn grote woorden hoor, maar ik probeer ze iets uit te leggen. Jezus bidt allereerst voor ons dat wij bewaard zullen worden (vers 11): *Ik ben niet meer in de wereld, maar dezen zijn in de wereld, en Ik kom naar U toe. Heilige Vader, bewaar hen die U Mij gegeven hebt in Uw Naam.* Jezus bidt voor ons om bescherming. ... Hoe anders klinkt zo iets in deze tijd, waarin wij zo in beslag worden genomen door het coronavirus. We hebben het in de afgelopen weken veel gehad over Gods bescherming. Verschillende keren is Psalm 91 gelezen of gezongen in oude of nieuwe woorden, waarin wordt verteld dat wij mogen schuilen onder Gods vleugels. Nu, Jezus had daarvoor dus al gebeden. Er is voor ons gebeden, nu wij het allemaal zo

spannend vinden en beseffen dat wij zo kwetsbaar zijn. Voordat wij elkaar als gemeenten opdroegen in het gebed, zijn wij al zelf opgedragen in het gebed. Door Jezus, de Zoon van God.

Jezus bad voor onze bescherming. Niet alleen vanwege ongrijpbare virussen. Maar ook vanwege alle geestelijke gevaren. Jezus bidt namelijk verderop in Zijn gebed (vers 15): Ik bid niet dat U hen uit de wereld wegneemt, maar dat *U hen bewaart voor de boze*. Bewaart U hen voor de satan. Voor verleidingen. Voor gemakzucht. Voor oppervlakkigheid. Voor het doven van het geloofsvuurtje. Voor schijnwaarheden waardoor zij met hun geloof in de knoop komen. 'Vader, bewaar hen!'

Jezus bidt nog meer voor ons. Jezus bidt niet alleen voor bescherming voor gevaren van buiten, maar Hij bidt ook voor de binnenkant van de discipelenkring, van de gemeenschap van gelovigen. Jezus bidt om eenheid. Opdat zij één zullen zijn. Het zijn zulke grote woorden die Jezus bidt (vers 21): *opdat zij één zullen zijn, zoals U, Vader in Mij en Ik in U, dat ook zij in Ons één zullen zijn*. Hoe kunnen wij zo één zijn, zoals God Drie-enig?! Nou, dat kunnen wij inderdaad zelf niet. Zulke liefde is niet maakbaar. Is niet haalbaar. Wij kunnen ons alleen richten op God, ons openstellen en zo doordrongen worden van Zijn Goddelijke liefde... de liefde waarmee de Vader de Zoon liefheeft en de Zoon de Vader... en waar de Zoon ons deelgenoot van wil maken. En als je je mag opgenomen weten in die geweldige, volmaakte liefde van God, dan kan het niet anders of die liefde brengt ons samen, verbindt ons aan elkaar.

Jezus gebruikt hier heel – zo zou je het kunnen noemen – *mystieke* woorden om uit te drukken wat eigenlijk niet uit te drukken is: God is een en al liefde. Liefde tussen Vader, Zoon en Geest. God is geen statisch wezen, geen kille oppermacht, maar een bron van vreugde, van genade, van liefde waarmee Vader, Zoon en Geest elkaar eeuwig vervullen. En door de Zoon mogen wij – ongelooflijk maar waar - daarin delen, zo horen wij in Jezus' gebed. Zijn weg tot de dood is voor ons een weg ten leven. Het houten kruis is tot een boom des levens. Het vloekhout is tot een zegen.. Zijn dorst is voor ons geworden tot een bron van liefde waardoor wij verzadigd mogen worden, waardoor wij elkaars dorst mogen lessen... totdat wij eens bij die Bron van liefde en vreugde voor altijd mogen rusten. Jezus bidt om die eenheid onder Zijn volgelingen. Niet als een saus over de bittere werkelijkheid van verdeeldheid, maar als een voortdurend doordrongen worden van de liefde van de Drie-enige God, waarin je elkaar mag vinden, waarin je elkaar mag ontvangen, waarin je voor elkaar tot een zegen mag zijn.

En Jezus noemt nog een gebedspunt voor ons. Hij bidt ook om onze heiliging. Niet voor niets noemde Hij (vers 11) Zijn Vader 'heilige Vader'. Jezus bidt (vers 17): Heilig hen door Uw waarheid. En vers 19: Ik heilig Mijzelf voor hen, opdat ook zij geheiligd zijn in de waarheid.

'Vader, heilig hen'. Ik ga nu niet een hele uitleg geven, maar volgens de Oudtestamentische wetten moesten dieren geheiligd worden om vervolgens geofferd te worden aan God. De dieren moesten volkomen, zonder gebrek zijn en afgezonderd worden – de letterlijke betekenis van 'heiligen' – en dan konden zij geofferd worden. Zo zal Jezus Zichzelf straks als offer geven, als een volmaakt offerlam. Vers 19: 'Ik heilig Mijzelf voor hen'. En zo bidt Jezus of ook wij geheiligd zullen zijn. Of wij afgezonderd zullen zijn van alle schijn en vuilheid van de wereld. Of wij gereinigd zullen zijn door het bloed van Christus. Vergeven en begenadigd. Of wij toegewijd zullen zijn om ons leven in dienst te stellen van God, om voor Hem - met de

woorden van Paulus (Romeinen 12:1) - een levend, heilig en welgevallig offer te zijn. Of wij in Jezus' voetstappen zullen gaan, onszelf verliezend, opofferend, dienend als een knecht... Zodat wij, zo bidt Jezus tenslotte, uiteindelijk in die eeuwige heerlijkheid zullen mogen leven. Vers 24: 'Vader, Ik wil dat waar Ik ben, ook zij bij Mij zijn, die U mij gegeven hebt, opdat zij Mijn heerlijkheid zien, die U mij gegeven hebt'.

Jezus bidt of wij beschermd, bewaard zullen worden. ... Jezus bidt of wij zullen delen in die eenheid, die eenheid van Vader en Zoon, die eenheid van de HEER en Zijn gemeente, de eenheid van gemeenteleden onderling. ... Jezus bidt of wij geheiligd mogen zijn, een volk tot Gods dienst en lof bereid in deze wereld. Zo bidt de Herder voor Zijn schapen die Hij straks los moet laten en daarom aan Zijn Vader overdraagt.

Al die dingen die wij regelmatig als aansporingen in de Bijbel lezen, of die u als opdrachten in een preek meekrijgt wat in de komende week van u wordt verwacht – eenheid, op je hoede zijn voor verzoeken, je leven heiligen en opofferen - al die dingen worden hier door Jezus als gebedspunten gebeden. En dat vind ik zo troostend! Want al deze dingen kan ik niet zelf voor elkaar brengen. Ja goed, ik probeer voorzichtig te zijn, ik neem zo goed en zo kwaad de coronamaatregelen in acht, maar hoe kan ik mijzelf bewaren? 'Vader, bewaar hen!' ... Ik probeer mijzelf af te schermen voor verleidingen en om mijn geloofsconditie op peil te houden..., maar wat val je jezelf soms vies tegen..., wat kan je soms teleurgesteld raken over jezelf en over je geloof en je geloofsvertrouwen. 'Vader, bewaart u hen voor de boze!' ... Ik zoek wel de geloofseenheid met die ander en wij doen soms ons best om als kerken met elkaar verbonden te zijn, maar wat zijn er vaak blokkades in mijzelf, in die ander, in situaties, in de geschiedenis, ... 'Vader, maakt U hen één, zoals wij één zijn'. ... Ik wil mijzelf geven aan God, maar tegelijkertijd vind ik het zo lastig om mijzelf te verliezen... 'Vader, heiligt U hen; Ik heilig Mijzelf voor hen.'

Dat Jezus hier zo voor ons aan het bidden is, dat doet mij beseffen hoe zeer wij afhankelijk zijn van Gods hulp. Hoe kwetsbaar ik ben. Maar ook hoe kwetsbaar en fragiel mijn geloof is en wat een stukwerk mijn eigen inzet is. Maar dat Jezus hier zo voor ons aan het bidden is, dat geeft mij ook hoop. Vertrouwen. Rust. Rust in al dat gedoe van eenheid van gelovigen en eenheid van kerken. Rust in deze wereld vol spanning. Rust in mijn eigen zoeken en pogen en falen als gelovige. Er is voor mij gebeden. Er is voor u gebeden. In de hemel wordt uw naam aan God opgedragen. Jij mag weten dat je in Gods nabijheid wordt gebeden. Door de Zoon Zelf. ... *Zou dat gebed onbeantwoord blijven?*

Vanavond vieren wij helaas geen Avondmaal. Dat is een groot gemis. Maar vanavond mogen wij toch met Christus in verbinding staan. Hij komt niet tot ons in de tekenen van brood en wijn, maar Hij neemt op deze avond voor Goede Vrijdag uw en jouw naam mee naar de troon voor Zijn Vader. 'Vader, Ik heb Mijzelf voor hem geheiligd. Ik heb Mijn leven voor haar gegeven.' Ik heb Mijn leven gegeven voor de kudde, ook voor die verstrooide schapen van de Ontmoetingskerk die op dit moment allemaal in hun eigen hok moeten blijven.' *Wij worden vanavond door de Zoon in Gods nabijheid gebeden*. Om het vol te houden in deze tijd. Om de Herder te blijven volgen door de nacht heen. Totdat wij op die nieuwe dag voor eeuwig mogen delen in de heerlijkheid die de Zoon heeft bij de Vader.

Heeft u vragen of een reactie: ds. E.G. (Eddy) de Kruijf // 010 210 89 71 // dekruijf@live.nl